

הנדון: הערות להוראת שעה "תיקון למבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד התרבות והספורט במוסדות

תרבות לתקופת משבר הקורונה "

1. אנו מבקשים כי הוראת השעה תכליל את כל מוסדות הציבור בתחום הקולנוע. העברת תקציבי התמיכה למוסדות אלה בתחילת השנה, בפרט לקרנות הקולנוע, חיונית לציבור היוצרים והיצירה.
2. כידוע, מבחן התמיכה באיגודים מקצועיים תחת תקנת תרבות ומורשת מייצר חוסר איזון בין האיגודים המקצועיים השונים באופן שמעביר את רוב התקציב בתקנה לשני איגודים ומתעדפס משמעותית על פני ה-14 האחרים.
- לאורם של מבחני תמיכה לא שוויוניים, הסכימו משרדי התרבות והמשפטים לאפשר "הגנה" לתמיכות האיגודים בשנים האחרונות, בין השאר בשל האפליה הגלומה במבחני התמיכה במתכונתם.
- ביחס ל-2023 הובהר כי לא תתאפשר "הגנה" נוספת.
3. מכתב בנושא זה המציג את חוסר הסבירות שבמבחן התמיכה נשלח אל השר ואל הגורמים הרלוונטיים ביום 22.6.22.
4. אנו מברכים על הכללת מבחני התמיכה באיגודים מקצועיים בתיקון, אבל (!!) הכרחי להוסיף שינוי לטיטות הוראת השעה, כדי לייצר ולשמור על האיזון והשוויון.
- באם תחושב התמיכה בהתאם לצבר הפעולות הארגוניות שהתבצעו בכל שנה מ-2018 ועד היום, המשמעות היא כי שני איגודים בלבד יתחלקו ב-2 מיליון שקלים, בעוד 14 ויותר האיגודים המקצועיים האחרים ייאלצו להתחלק ב-700 אלף שקלים הנותרים.
- ברור לכל כי הדבר אינו עומד במבחן הסבירות והשוויון המהותי. ונציגי המשרד אף אישרו כי המבחנים מפלים ונדרש לתקן אותם.
5. לאור האמור, אנו מבקשים להוסיף להוראת השעה מנגנון של תקרת מקסימום לתמיכה באיגוד, בדיוק כפי שהדבר מופיע במבחנים לחלוקת תמיכות של בהתאחדויות ספורט, באיגודי ספורט, באגודות ספורט ובמועדוני ספורט.
6. להלן הנוסח המוצע, כפי שהוא מופיע במבחני התמיכה באיגודים הספורט :
 בעניין התקציב המרבי ייושמו הכללים שלהלן –
 - a. בשלב הראשון יחושב סכום התמיכה לו זכאי כל איגוד
 - b. בשלב השני, כל איגוד שזכאי לסכום תמיכה שהוא יותר מהתקציב המרבי, יופחת תקציבו עד לגובה התקציב המרבי (₪250,000)
 - c. התקציב המופחת יחולק לסכומי תמיכה להם זכאים איגודים אחרים לפי אמות מידה אלה באופן יחסי לסכום התמיכה לו זכאי כל איגוד, ובלבד שכל איגוד העומד בתנאים שנקבעו במבחנים אלו לעניין זה, לא יקבל יותר מהתקציב המרבי

אנו מציעים כי סכום המקסימום יעמוד על 250 אלף ש"ח. כך תמיכות משרד התרבות יהיו מאוזנות ושוויוניות באופן יחסי, יתגמלו איגודים על כמות הפעילויות אך לא יפלו בצורה שהחוק והפסיקה כבר קבעו שאינו ראוי בין איגודים שונים ולא ירחיבו את הפערים הכלכליים בין ארגונים.

7. במכתבנו מיום 22.6.22 אוזכר פסה"ד עמ' 343/09 הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות נ' עיריית ירושלים, פ"ד סד(2) 1 של נשיאת בית המשפט העליון בדימוס, אסתר חיות וכן השופטים יצחק עמית וחנן מצלר, ואלה עיקריו:

"החובה לנהוג בשוויון משמעה מתן יחס שווה לשווים ויחס שונה לשונים. מכאן שהצד השני של השוויון הוא ההפליה, שהיא יחס שונה ובלתי הוגן לשווים, כאשר ההכרה בעילת ההפליה נותנת ביטוי מעשי למעמדו הרם של עקרון השוויון (ברק-ארז, משפט מינהלי, בעמ' 673-678).

"הוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב נעות בשלושה צירים: ...הציר השני עניינו עקרון השוויון, קרי, התמיכה תינתן לפי תבחינים שוויוניים במובן המהותי... תמיכה צריכה להיעשות על פי תבחינים ברורים, ענייניים ושווים "לפי משקל העניין ולא משקל המעוניין" (בג"ץ 59/88 צבן נ' שר האוצר, פ"ד מב) ... (שם, בעמ' 283).

8. ללא הוספת השינוי שאנו מציעים, הוראת השעה חוטאת למטרה ומייצרת מציאות בלתי מתקבלת על הדעת.

בברכה

איגוד העורכים – איגוד מקצועות הפוסט בישראל (ע"ר)

פורום היוצרים הדוקומנטריים (ע"ר)

בת"י - איגוד במאי ובמאיות התיאטרון בישראל (ע"ר)

איגוד המפיקים לקולנוע וטלוויזיה (ע"ר)

איגוד יוצרי הקולנוע והטלוויזיה בירושלים (ע"ר)

איגוד תסריטאי הקולנוע והטלוויזיה בישראל (ע"ר)

צלילים - איגוד המוזיקאים והמוזיקאיות (ע"ר)

איגוד מקצועות האנימציה (ע"ר)